

Temat: Jak skutecznie walczyć z wulgaryzmami?

Cele:

- kształtowanie świadomości, że każdy ponosi odpowiedzialność za czystość i poprawność używanego języka
- rozwijanie wrażliwości na piękno języka
- nabycie umiejętności analizy problemu i szukania optymalnych rozwiązań problemu

Metody i formy: rozmowa kierowana, burza mózgów, praca w grupach, zdania niedokończone

Środki dydaktyczne: cytaty ze słowników i encyklopedii, kartki, długopisy.

Przebieg zajęć:

I. Faza wstępna: czynności organizacyjno – porządkowe.

Ćwiczenie wprowadzające: uczniowie kolejno kończą zdanie:

„Z kolegami najczęściej rozmawiam o ……….”

II. Faza przygotowawcza.

1. Podanie tematu zajęć.

2. Rozmowa kierowana: ustalenie wspólnie z uczniami, co to jest wulgarne słownictwo.

Odwołanie się do źródeł i podkreślenie elementów pejoratywnych występujących w wyjaśnieniach. (załącznik nr 1)

3. Diagnoza sytuacji w klasie

Uczniowie na karteczkach opowiadają na pytanie:

„ Czy problem wulgarne słownictwa występuje w naszej klasie? ”

Następnie nauczyciel odczytuje kartki i segreguje pod kątem odpowiedzi „tak” „nie”.

III. Postawienie problemu: Dlaczego młodzież używa wulgarnego słownictwa?

Jakie są przyczyny używania wulgaryzmów przez uczniów naszej szkoły?

Uczniowie w grupach zastawiają się i wypisują przyczyny na kartkach papieru (czas pracy grup 5 min). Następnie grupy prezentują wyniki swojej pracy. Na tablicy w formie haseł wypisywane są najważniejsze przyczyny i wspólnie omawiane.

IV. Podsumowanie. Jak możemy wpłynąć aby uczniowie naszej szkoły nie używali wulgaryzmów?

Po wypracowaniu przyczyn, uczniowie ustalają sposoby walki z wulgaryzmami wśród młodzieży („burza mózgów”).

Podawane propozycje prowadzący zapisuje na tablicy lub kartce papieru.

V. Zakończenie zajęć.

Podkreślenie przez nauczyciela, że każdy jest odpowiedzialny za czystość i poprawność języka, nie tylko podczas lekcji, ale także w prywatnej rozmowie z kolegą.

Wulgaryzm, wyraz lub związek frazeologiczny wulgarny, ordynarny, nazywający zjawiska, które w języku ogólnym są określane za pomocą nazw neutralnych lub eufemizmów (np. cham człowiek źle wychowany). (Encyklopedia szkolna Literatura i nauka o języku)

Wulgarność – ordynarność, prostactwo. Wulgarność może przejawiać się w zachowaniu gestach, słowach, świadcząc zawsze o złym smaku, gruboskórności i braku taktu. Mówi się wtedy, że ktoś jest wulgarny. Wulgarność – od łacińskiego słowa vulgaris = pospolity” (Leksykon młodego czytelnika).

Wulgarny prostacki, trywialny, ordynarny, nieakceptowany, ze względu na niezgodność z zasadami kultury bycia, nieprzyzwoity” (Słownik Współczesnego Języka Polskiego)

Wulgaryzm wyrażenie, wyraz lub zwrot nieakceptowany przez ogół mówiących względu na swą ordynarność , nieprzyzwoitość lub wyraźną przynależność do języka grupy społecznej uważanej za niższą. (Słownik Współczesnego Języka Polskiego)

Wulgarna łacina - łacina pospolita, ludowa, łaciński język potoczny, którym posługiwały się niższe warstwy ludowe w starożytnej Italii. (Encyklopedia Powszechna Gutenberga)

Wulgarny pospolity, gminny, prostacki; wulgarność, prostactwo. (Encyklopedia Powszechna Gutenberga)